

Hold

Név	R	L	F	Műszer
ifj. Balogh Zoltán (Hajdúböszörmény)	-	-	12	8 L
Drávecz László (Nagykónyi)	4	2	-	13,5 T
Farkas László (Budapest)	-	-	1	10 L
Forgács Zoltán (Budapest)	1	1	-	20 T
Görgei Zoltán (Tamási)	3	3	-	9 L
Horváth László István (Tamási)	4	4	-	6,7 L
Iskum József (Budapest)	-	-	4	10 L
Kocsis Antal (Balatonfűzfő)	7	25	5	34,6 T; 15,5 T
Kocsisné Vörösházi Villő (Balatonfűzfő)	-	2	-	34,6 T
Kósa-Kiss Attila (Nagyszalonta, RO)	1	-	-	6,3 L
Ladányi Tamás (Balatonfűzfő)	1	1	-	11 T
Ravaszbálint (Gyopárosfürdő)	-	4	-	5 L
Réti Lajos (Győr)	3	-	20	17 T
Sánta Gábor (Kisújszállás)	13	10	-	5 L; 20 T
Szabó Gábor (Monor)	1	1	-	5 L
Zsuhár Viktor (Székesfehérvár)	-	-	7	15 T

Összesen: 16 megfigyelő 147 észlelést végzett. Rövidítések: R = rajz, L = leírás, F = fotó, Colong.= colongitúdó.

Menelaus és a tőle K-re ill. ÉNy-ra lévő dómok

1998.05.02. 19:25–19:40 UT Colong.= 346°09 50/540 refr. S=7; T=4,5

54x, 67x: A Mare Serenitatis déli peremén a Montes Haemus lábánál lévő közepes méretű (27 km), de könnyen látható kráter. Éppen a terminátoron, mivel az csak 2 fokkal haladta túl. Ezért a kör alakú kráter belseje még szinte teljes egészében árnyékkal borított. Nyugat felé árnyékot vet a fala, egészen a Montes Haemusig, ahol félárnyék és árnyékok vannak. Igen feltűnő és könnyen látható a tőle keletre lévő, nagyméretű (hossztengelye nagyobb, mint a Menelaus átmérője), elliptikus alakú dóm. Jellegzetes kiemelkedés ez, nyugati domborulata sötétebb árnyalatú. Egy jóval kisebb dóm látható ÉÉNy-ra; majdnem kör alakú, csak kissé elliptikus, sötét árnyékot vet nyugat felé. Sajnos a kis átmérőjű műszer miatt nem látható a rajta áthaladó és tőle kelet felé futó rianás. Tőle északra a terminátorig ér a Dorsum Buckland már megvilágított kis része, keleti fele fényes, a nyugati árnyékot vet. Érdekes, hogy ilyen kis távcsővel és kis nagyítással is milyen sok részlet látható ezen a területen. (Kocsis Antal)

Rima Sirsalis

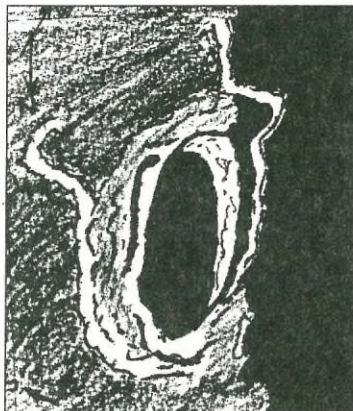
1998.10.03. 21:45–22:05 UT Colong.= 68°15 157/1997 Yolo-refl. S=8; T=3,5

298x: Nagyszerűen látható teljes hosszában ez a rianásrendszer, pedig egészen közel a nyugati peremhez látszik, ahol erősen torzulnak az alakzatok a rálátás miatt. Az Oceanus Procellarum partjától indul ki a rianás ÉÉNy irányban a kis K jelű kráterecskétől, áthalad a Sirsalistól délre lévő J és F jelű kráterpáron, tovább ÉÉNy felé a Krüger A mellett keletről, majd a felföldi részen egészen a Darwin A jelű kráterig ér, annak belsejét is keresztül szelve, majd folytatódik a Darwin belső rianásrendszerében, amely ezt DK-ÉNy irányban keresztezi. Igen látványos ez a hosszan futó rianás, belső falát fehéren világítja a fény, így eléggé feltűnő. Igen részletes a környező terület is. (Kocsis Antal)

Philolaus

1998.05.07. 18:40–19:05 UT Colong.= 40°75
67/600 refr. S=8; T=4

150x: Az északi perem közelében található, ezért a rálátás miatt erősen torzult alakú, 2:1 arányban megnyúlt, közepes méretű elliptikus kráter. A terminátor épphogy túlhaladta, belsejének 2/3 része árnyékban van még, a fennmaradó 1/3 részt éri csak fény. A fal déli, külső része teraszos szerkezetű, de kissé árnyaltabb fényű, mint a belső fal. Feltűnő még a kráter ÉNy-i pereme mellett húzódó fényes sáv (6–7 int.), amely nagyjából követi a kráter vonalát. (Horváth László István)

Fracastorius

1998.04.01. 17:55–18:57 UT Colong.: 327°55 67/600 refr. S=8; T=4

150x: A Mare Nectaris déli részének feltűnő, nagy méretű alakzata, amelynek északi része teljesen lepusztult, ezért egy nagy, patkó alakú fallal övezett síkság. Mivel a nyugati fala éppen a terminátoron van, ez fényesen kiemelkedik koromfekete környezetéből, úgyszintén a nyugati fal közepén látható kisebb, kör alakú D jelű kráter is, melynek belseje teljesen sötét, csak a peremét éri fény. A patkó alak belsejében a déli rész még sötét, viszont délről egy fél kráterátmérőjű szabálytalan alakú, tompa sáv „tör be”, ezt a részt már éri súroló megvilágítás. A kráterívtől délre lévő rész már magasföldi terület, itt sok kis részlet, árnyék, gyűrődés látszik. (Horváth László István)

Demonax és Scott

1998.10.23. 16:20–16:45 UT Colong.= 309°2 50/540 refr. S=6 T=4

77x: A holdsarló déli szarvát figyelve legfeltűnőbb a Demonax és a Scott között lévő közel rombusz alakú fényes terület, amelynek van egy pici „füle” nyugat felé.

Körülötte 4 db csillagszerű fénylés figyelhető meg. Innen délre a peremen egy gyenge megszakadás következik, azaz itt nem éri megvilágítás egyik hegycsúcsot sem. Keletre a peremen éppen a Demonax megvilágított fala látható. Nyugat felé haladva a szarv vége irányába a Scott látszik, mint egy fényes, hosszúkás terület. Még tovább haladva már csak vékony szálak és kis fénypontok vannak az egyre keskenyedő szarvon, amelynek csúcsánál egy feltűnőbb fényes pötty látható, míg visszafelé haladva jó darabig nincs fénylő rész, csak a hamuszürke fény rajzolja ki a peremet. (Szabó Gábor)

Taruntius

1998.03.31. 18:04–18:22 UT Colong.= 315°05 67/600 refr. S=7; T=2

150x: A Mare Fecunditatis északi részén található közepes méretű, feltűnő, majdnem kör alakú kráter. A nyugati kráterfal kissé teraszos, belsejének intenzitása 8-as, itt húzódik éppen a terminátor. Szinte egész belsejét még árnyék borítja, DNy-i fala mellett tompa fényű sávval. Központi csúcsa tetejét éri fény, ez jól kiemelkedik a sötét részből, 7-es intenzitású. Az ÉNy-i kráterfalra települt a szintén árnyékban lévő, kisebb méretű Camieron (Taruntius A) kráter. (Horváth László István)

Mairan

1999.01.28. 16:50–18:30 UT Colong.= 49°97 200/1200 refl. S=6; T=4

172x: Szép szabályos ovális alakú, feltűnő kráter a Jura-hegységtől nyugatra. A déli kráterív mintha bele lenne nyomódva, de csak nagyon kicsit. A peremen semmilyen kiugrás vagy csipkézettség nem fedezhető fel, szinte egyenes. Az északi oldal mellett gyanítható néhány kisebb kráterecske. A nyugati részeken már határozott kidomborodások és mélyedések különböztethetők meg. Az árnyék egyébként igen érdekes, láng formájú. Említésre méltó még a keleti faltól keletre kiinduló, környezeténél valamivel fényesebb keskeny „eziüstcsík”. (Forgács Zoltán)

Petavius

1999.03.04. 20:30–21:07 UT Colong.= 116°97 90/1000 refr. S=4; T=4

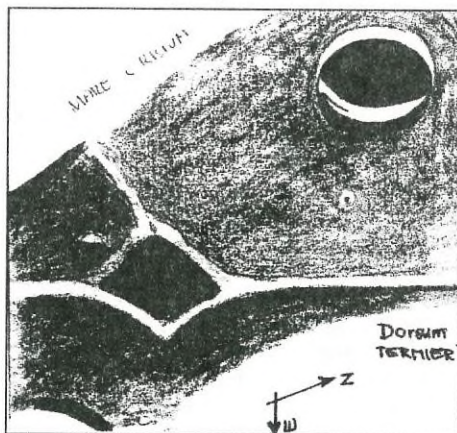
200x: A Mare Fecunditatis DK-i szélén, a holdperemhez közel. Káprázatos látvány a terminátoron látszó hatalmas romkráter. Érdekes, hogy ennél a megvilágítottságnál nem igazán feltűnő a kráter fenekén húzódó rianás, a Rimae Petavius, amely a központi csúcstól DNy felé egészen a falig ér. Központi csúcsa nagy, széles, összetett, árnyéka a keleti falig ér. A kráter alján rengeteg részlet látszik, többek között az apró A-jelű kráterecske a központi csúcstól délre. Az ÉNy-i kráterfal ki- belsejére települt rá a negyedakkora, de feltűnő Wrottesley. Könnyen látható központi csúcsával és 50%-os megvilágítottságával megkapó látványt nyújt. Igen részletes a keleti kráterfal belseje is, melyet szemben ér a megvilágítás, itt teraszok nyomait látni. (Görgei Zoltán)

Picard–Curtis–Dorsum Termier

1999.01.04. 20:41–21:02 UT Colong.= 119°26 50/540 refr. S=5; T=3–4

108x: A Mare Crisium déli részén láthatók ezek a kis részletek. Legfeltűnőbb alakzat itt a fiatal Picard (23 km átmérő), közelebb a keleti falhoz. Belseje árnyékkal telt, alakja a ferde rálátás miatt elliptikus, a nyugodtabb pillanatokban felsejlik a keleti falának belső teraszos szerkezete. Tőle keletre, kb. 1/3 átmérőnyire fekszik az észrevehetőség határán az aprócska Curtis. Még keletebbre, már a medence belsejében húzódik É–D irányban a Termier gerinc. Igen látványosan szétágazik déli irányban, ennél a törésnél egy jellegzetes, szép négyszöget formál. A gerinc nem magas kiemelkedés, mégis feltűnő és jellegzetes, mert keleti oldala világosabb a medencénél, nyugatra pedig még kis árnyékot is vet. (Görgei Zoltán)

Mare Humboldtianum

1998.03.30. 16:30–17:15 UT Colong.= 302°28 50/325 refr. S=10; T=4–5

100x: A holdkorong ÉK-i peremén látható ez a nem egykönnyen megfigyelhető medence, amely egy óriási fallal övezett síkság, nagyon ősi lehet. A láva nem teljesen tölti ki, az északi oldalán van egy rész, amely világos árnyalatú. Helyzete miatt alakja erősen torzult, elnyúlt ellipszis. Árkok, mélyedések és kisebb, fiatalabb kráterek övezik, így megkapó vidékké formálva a területet. Megfigyeléséhez erős ÉK-i libráció szükséges. (Sánta Gábor)

Archimedes

1998.02.04. 17:25–17:42 UT Colong.= 5°09 50/325 refr. S=9; T= 3,5

100x: Már ilyen kis távcsővel is lenyűgöző, impozáns kráter, éppen a terminátoron. Alakja csak kissé eltérő a körtől. Nagyméretű, széles falai vannak. A keleti falon külső terasz látszik, a nyugatin pedig inhomogén, eltérő fényességű részek vannak. Környezete is változatos, északon és délen tömbszerű hegyek, keleten dombvonulatok, lágagerincek határolják. (Sánta Gábor)

Lacus Mortis–Bürg–Mason–Plana

1998.01.03. 15:50–16:20 UT Colong.= 335°31 50/325 refr. S=4; T=5

60x: A Bürg közepes átmérőjű, szabályos kráter, amely a jól körülhatárolható, nagyméretű, elliptikus Lacus Mortis keleti felében fekszik. Észak és dél felé

gerincek, törések, árkok futnak le a lávával kitöltött medence szélei felé, a gerinc árnyéka is jól látható. A gerincek miatt a Bürg nyugat felé vetett árnyéka furcsa, amöbyszerű. A Lacus Mortis keleti szélét egy vékony vonal jelzi, ez a perem az, ahol a medence lávája találkozott a környező területekkel. A nyugati peremen hegyek magasodnak, északról durva felszín, délről pedig a Mason-Plana kráterpár határolja. Előbbi a keletebbi, elliptikus alakú a rálátás miatt, elég mély, nagyrészt árnyékkal borított. Érintkezik vele a nyugatabbi Plana, közepén kis központi csúcs. DK felé látható még a kis Grove-kráter is. (Sánta Gábor)

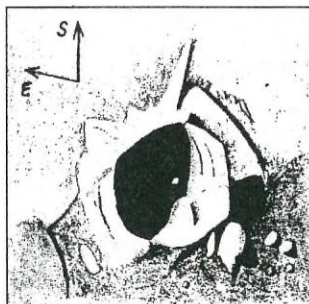

Arago α és β dóm
1998.07.29. 18:35–19:10 UT
Colong.= 341,03
200/1500 refl., 150x
(Sánta Gábor)

Plinius

1998.07.29. 19:25–19:40 UT Colong.= 341,28 200/1500 refl. S=5; T=5

150x: Gyönyörű, közepes méretű (43 km) kráter a Mare Tranquillitatis és a Mare Serenitatis határán. Nem kör alakú, leginkább egy legömbölyített élű hatszöghöz hasonlít. Központi csúcsának megvilágított felső része szinte tülhegyként világít az árnyék közepén, amely kb. 60%-ban borítja belsejét, de a megvilágított részen sok részlet fedezhető fel. Két terasz, egy kisebb völgy és egy fényes folt látható. Keleti lejtője is érdekes, cikcakkos határvonalú, barázdák is látszanak felszínén. DDNy-ra egy lapos plató húzódik, ott, ahol a kráter vetett árnyékának lennie kellene. A nyugati egyenes falrész közepéig tart. Itt már látszik a fal által vetett árnyék, de nem sokáig tart: ÉNy-ra egy jókora hegy

található, közvetlenül a fal